

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 176

Isparta İli Sütçüler İlçesi Yeşilyurt Köyü Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren Mermer Şirketinin Dökmüş Olduğu Hafriyat ve Molozların Mandallar ve Gedik Mahallesini Heyelan Tehlikesiyle Karşı Karşıya Getirdiğinden Şikâyet Konulu Dilekçeye İlişkin Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 12/08/2024 Dağıtım Tarihli ve 7 Numaralı Kararına Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın İtirazı ve Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu (5/4)

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- Dilekçe Komisyonu Başkanlığının Sunuş Yazısı4
- Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu5
- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı’nın İtiraz Dilekçesi6
- Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 12/08/2024
Dağıtım Tarihli ve 7 Numaralı Kararı9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Dilekçe Komisyonu

Sayı: Z-57747603-130.05-1542885

05/12/2024

Konu: İtiraz Edilen Komisyon
Genel Kurulu Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun “Isparta ili Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların bölgedeki mahalleleri heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi” talebini içeren 19877 numaralı dilekçeye ilişkin 02/07/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararına, Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı tarafından 12/08/2024 tarihinde itiraz edilmiştir.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu 16/10/2024 tarihli toplantısında, İçtüzüğün 119’uncu maddesine istinaden konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmasına karar verilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun takdirine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Sunay Karamık

Adana Milletvekili

Dilekçe Komisyonu Başkanı

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Raporu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanının “Isparta ili Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesini heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi” talebini içeren 19877 numaralı dilekçe hakkında verdiği, 17/12/2021 tarihli ve 65 sayılı karar cetvelinde yayımlanan 10419 sayılı kararına, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU tarafından 24/12/2021 tarihinde İçtüzüğü’nün 116’ncı maddesi kapsamında itiraz edilmiştir.

Hakkındaki Başkanlık Divanı Kararına süresi içerisinde itiraz edilmesi nedeniyle 19877 numaralı dilekçe İçtüzüğü’nün 117’nci maddesi uyarınca Dilekçe Komisyonu Genel Kuruluna sevk edilmiştir.

27’nci Yasama Döneminde Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunca sonuçlandırılmayan ve İçtüzüğü’nün 77’nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılmayarak 28’inci Yasama Dönemine intikal eden 19877 numaralı dilekçe hakkında Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 02/07/2024 tarihli toplantısında 7 sayılı Karar alınmıştır. Anılan Karara Isparta Milletvekili Hikmet Yalım HALICI tarafından 12/08/2024 tarihinde itiraz edilmiştir.

Söz konusu itirazın görüldüğü Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 16/10/2024 tarihli toplantısında, İçtüzüğü’nün 119’uncu maddesine istinaden konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmasına karar verilmiştir.

İçtüzüğü’nün 119’uncu maddesi çerçevesinde düzenlenen Raporumuz Genel Kurulun takdirine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı’nın itirazı üzerine görüşülen Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun “*Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesini heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi*” talebini içeren 19877 numaralı dilekçeye ilişkin 02/07/2024 tarihli ve 7 sayılı Kararının aynen benimsenmesine, bu doğrultuda konuya ilişkin İçtüzüğü’nün 119’uncu maddesi gereğince redaksiyon yetkisiyle birlikte düzenlenecek raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunulmasına ve gerekli rapor hazırlıklarının Komisyon Başkanlığınca yürütülmesine karar verilmiştir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Sunay Karamık</i>	<i>Süleyman Şahan</i>	<i>Behiye Eker</i>
Adana	Yozgat	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Baran Yazgan</i>	<i>İbrahim Arslan</i>	<i>Necmettin Çalışkan</i>
Edirne	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Bozan</i>	<i>Metin Ergun</i>	<i>Cevahir Asuman Yazmacı</i>
Mersin	Muğla	Şanlıurfa

Not: Raporun ve idari makamlarca verilen cevap ve ekleri Kanunlar ve Kararlar Başkanlığındaki dosyasındadır.

ISPARTA MİLLETVEKİLİ HİKMET YALIM HALICI'NIN İTİRAZI

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA**

TBMM Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun; Hasan Koçaslan ve 29 kişinin (19877 nolu) dilekçesine dair verdiği 12.8.2024 dağıtım tarihli 7 (cetvel) sayılı kararına İttüzüğün 119. Maddesine göre itiraz ediyorum. Konunun ve dosyanın TBMM Genel Kuruluna sevki için gereğini arz ve talep ederim. Saygılarımla.

Hikmet Yalım Halıcı
Isparta Milletvekili

GEREKÇE:

Nitelikli orman varlığının bulunduğü Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü Anayasaya göre korunması gereken bir orman köyüdür. Anılan köyde aktif 8 civarında mermer ocağı işletmesi olup köylünün huzur ve esenliği ve tarımsal faaliyetleri önemli ölçüde zarar görmüştür. Su kaynaklarının kuruması, zeytincilik ve seracılık gibi zirai faaliyetlerinin zarar görmesi, meralarının sınırlanması köylünün başlıca mağduriyetleridir. Çevre felaketi boyutuna varan söz konusu yoğunluk köy yaşamını önemli ölçüde ortadan kaldırmıştır.

Bahsi geçen bölgede 10 yıldan bu yana vahşi madencilik faaliyetleri yapılmaktadır. Yapılan bu madencilik çalışmaları nedeniyle büyük kaya ve bloklar bölgede yaşayan vatandaşlarımızın duvarlarına yaslanmış durumdadır. Bu da çok ciddi şekilde can ve mal kaybı riskini barındırmaktadır.

Kontrolsüz yapılan vahşi madencilik nedeniyle 10 yıldan bu yana vatandaşlarımızın büyük bir mağduriyet yaşamaktadır.

12 Haziran 2023 tarihinde dönemin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki'ye konuyla ilgili verdiğim önergeye 16 Ağustos 2023 tarihinde yanıt verilmiş ancak sorduğum ve önemli konuların hiçbirine yanıt alamamış bulunmaktayım. İlgili yanıtta, yaşanan sıkıntılar ve yıkımlarla ilgili Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğı ve ek protokollere atıf yapılmıştır. Bakanlık, kanunun getirdiğı zorunlulukları uygulamamış, sadece ilgili mevzuata atıfta bulunarak Isparta Sütçüler'de yaşanan bu büyük sıkıntıya çözüm üretmemiştir.

Oysa bu bölge, aynı zamanda önemli bir tarımsal üretim merkezidir. Endemik bitki çeşitliliğinin yoğun olduğı bölgede mermer ocaklarının pasa döküm alanının oluşturduğı basınç nedeniyle arazilerde derin yarıklar ve evlerde çatlaklar oluşmuş durumdadır.

Bu kabul edilemez durum karşısında yetkililerin bulduğı tek çözüm ise mahallenin boşaltılması. Mahalle sakinlerinin ilk etapta yurtlara, ardından da konteynerlere yerleştirilmesi düşünülmüştü. Oysa yapılması gereken vatandaşların sağlıklı konutlara ulaştırılmasıydı.

Mahalle sakinleri defalarca ilgili mercilere şikayette bulunmalarına rağmen, hiçbir kurum buna yanıt vermemiş ve çözüm üretmemiştir. Maden firmalarının faaliyetlerinin yıkım etkisi sadece bunlarla sınırlı kalmamakta; seralar da bu durumdan zarar görmektedir. Yaşananlardan sadece insanlar zarar görmemekte; bölgenin ekolojik yapısı da ciddi şekilde olumsuz olarak etkilenmektedir. Mevzuata aykırı yürütülen bu faaliyetler denetimsizlik yüzünden devam etmektedir.

Şikayete konu (Karmersan) mermer ocağı işletmesi alan aşımı yaparak ve hafriyat döküm kurallarına uymayarak anılan köyde heyelana sebep olmuş ve 30'un üzerinde evin bulunduğu bir mahallenin tarımsal işletmeleriyle taşınmasına sebep olmuştur.

Komisyonun raporundan söz konusu mermer ocağına işletme izni verilirken ÇED süreçlerinin mevzuata aykırı olarak işletilmediği de anlaşılmaktadır. Ayrıca anılan işletmenin köyün meskun mahalline çok yakın bir mesafede faaliyet gösterilmesine izin verilmesi de ayrı bir ihlal olmuştur.

Komisyon raporundan söz konusu hukuka aykırılıklar ve haksız fiil olgusu anlaşılmakla birlikte köylünün boşalttırılan evlerinin yeniden yapılması gibi zararlarının karşılanmasına yönelik bir sürecin neden işletilemediği anlaşılamamaktadır.

Yıllar geçmesine karşın henüz köylülere evlerinin yapılabileceği bir yer bile gösterilememesi ve köylülerin konteynırlarda yaşamaya mahkûm edilmesi idarenin sorumluluğunu yerine getiremediğini göstermektedir. İstimlak endişesi altında oldukları ve sahihsiz kaldıkları için evlerini ve tarımsal işletmelerini satmak durumunda kalan köylünün haksız fiil çerçevesinde zararları karşılanamamıştır. Yüzyıllardır ata topraklarında faaliyet gösteren köylüler topraklarını istemedikleri halde terk etmeye mecbur edilmiştir. Söz konusu ihlallerden ve mağduriyetten işletmenin yanında madenlerin asıl sahibi olan devletin de doğrudan sorumluluğu bulunmaktadır. Mevzuata aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmenin faaliyetlerinin tamamen sonlandırılması ve maden ocağının kapatılması gerekirken bir başka işletmeye ruhsat vermek suretiyle söz konusu maden ocağı çalıştırılmaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Diğer yandan alan aşımı yapmak suretiyle nitelikli orman varlığının bulunduğu bir alanda hem de köy meskun mahalline çok yakın bir mesafede faaliyet gösteren maden ocağı işletmesinin halen ÇED sürecine tabi tutulamaması anlaşılır gözükmemektedir.

Anılan köydeki ihlallerin tespiti için Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu kararıyla iki bakanlıktan istenilen idari denetimin 3 yıl geçmesine karşın yapılamadığı ve bu şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir kararının yerine getirilmediği anlaşılmaktadır. İdarenin görevi olan denetlemeleri yapmadığı ortaya çıkmıştır.

Orman köylüsünün korunması Anayasal görevinin gereklerinin yerine getirilmesi bir tarafa idare doğrudan sorumlusu olduğu haksız fiilin sonuçlarını ortadan kaldıramadığı gibi uygulamalarıyla adeta mermer ocaklarını ve işletme sahiplerini gözetken bir işlev göstermiştir. Dilekçe ekinde yer alan fotoğraf (Ek 1) dahi tek başına, yaşanan mağduriyeti göstermeye yetmektedir.

Bununla birlikte Dilekçe Komisyonu Kararında söz konusu ihlallerin giderilip mağduriyetlerin telafi edilmesine dair idareye yönelik bir tavsiyede bulunulmamıştır. Söz konusu komisyon kararı ile mağdur köylülerin hak savunmalarının zafiyete uğratılması yanında idarenin ve işletmelerin sorumluluklarının gölgelenmesi gibi sonuçlar doğması muhtemeldir.

Vatandaşların mülkiyet haklarının ve sağlıklı çevrede yaşama haklarının gözetilmesindeki kamu yararından dolayı konunun bir kez de TBMM genel kurulunda görüşölüp hukuka, ilgili mevzuata uygun ve bölge insanının mağduriyetlerini çözecek şekilde karara bağlanması gerekmektedir.

EK 1:

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dağıtım Tarihi

Dilekçe Komisyonu

12 Ağustos 2024

Dilekçe No: 19877

Sayı: 7

Isparta ili Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren mermer şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesini heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikâyet konulu dilekçe ve Dilekçenin görüşülemeyeceğine ilişkin Başkanlık Divanı Kararına İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu ve Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın itirazı

İÇİNDEKİLER

1. DİLEKÇE VE ÖZETİ	11
2. GİRİŞ.....	12
3. DİLEKÇEYE KONU İDDİA VE TALEPLER	13
4. İLGİLİ MEVZUAT.....	14
4.1. 9/8/1983 Tarihli ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu	14
4.2. 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tebdirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanun.....	14
4.3. 4/6/1985 Tarihli ve 3213 Sayılı Maden Kanunu.....	16
4.4. 15/7/2018 Tarihli ve 30479 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.....	16
4.5. 6/11/2010 Tarihli ve 27751 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği (Mülga)	16
4.6. 11/12/2022 Tarihli 32040 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Maden Yönetmeliği	17
4.7. 29/07/2022 Tarihli ve 31907 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği.....	17
5. KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI	19
5.1. Isparta Valiliği.....	19
5.2. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı.....	26
5.3. İçişleri Bakanlığı.....	30
6. DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURULU TOPLANTISI	33
7. USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	34

1. DİLEKÇE VE ÖZETİ

Dilekçe No	Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı ve Adresi	Dilekçe Konusu
19877	Hasan KOÇASLAN ve 29 kişi Yeşilyurt köyü, Mandallar Mahallesi Sütçüler/ISPARTA	Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şirketi'nin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikayetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi talep edilmiştir.

2. GİRİŞ

Dilekçe Komisyonuna müracaatta bulunan Hasan KOÇASLAN'a ait "*Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şirketi'nin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikayetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesi*" talepli dilekçe, 4/08/2021 tarihinde 19877 dilekçe numarasıyla İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120'nci maddeleri kapsamında işleme alınmıştır.

3/11/2021 tarihli ve Z-57747603-DN.19877/663.09/1 sayılı yazıyla bilgi istenmesi üzerine gelen Isparta Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 19/11/2021 tarihli ve E-54682322-622.01-2199618 sayılı yazısıyla verilen bilgiler çerçevesinde; 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi uyarınca, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olduğundan Başkanlık Divanı'nın 17/12/2021 tarihli ve 10419 sayılı Kararı ile dilekçenin görüşülemeyeceğine karar verilmişti.

Söz konusu Başkanlık Divanı Kararı'na, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU tarafından 24/12/2021 tarihinde TBMM İçtüzüğü'nün 116 ncı maddesi kapsamında itiraz edilmişti.

Hakkındaki Başkanlık Divanı Kararı'na süresi içerisinde itiraz edilmesi nedeniyle Dilekçe Komisyonu Genel Kuruluna sevk edilen dilekçe hakkında; 17/01/2023 tarihli ve E-57747603-663.09-1154525 sayılı yazıyla bilgi istenmesi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 17/02/2023 tarihli ve E-78075289-220.04-5760637 sayılı yazısı ve İçişleri Bakanlığının 27/02/2023 tarihli ve E-46620203-000-47712 sayılı yazısı ile Komisyona bilgi verilmiştir.

27. Yasama Döneminde Komisyonumuz Genel Kurulunca sonuçlandırılmayan ve TBMM İçtüzüğü'nün 77'nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılmayan söz konusu dilekçe hakkında 28. Yasama Döneminde alınacak Genel Kurul Kararı'na esas teşkil etmek üzere 03/05/2024 tarihli ve E-57747603-663.09-1419139 sayılı yazı ile bilgi talep edilen Isparta Valiliği, 20/05/2024 tarihli ve E-25164454-492-46487 sayılı cevabi yazı ile Komisyonu konunun güncel durumu hakkında bilgilendirmiştir.

Yapılan yazışmalardan sonra edinilen bilgiler ile dilekçe, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 02/07/2024 tarihli 3 üncü toplantısında görüşülmüştür. Komisyon çalışmalarına ve bu raporun yazımına teknik katkıda bulunmak üzere, Dilekçe Komisyonunda görevli Yasama Uzmanı Yasemin AKİFOĞLU YILMAZ görev almıştır.

3. DİLEKÇEYE KONU İDDİA VE TALEPLER

Dilekçi, özetle Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şirketi'nin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiğinden şikayetle konunun incelenmesi ve mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmektedir.

Dilekçe hakkındaki 17/12/2021 tarihli ve 10419 sayılı Başkanlık Divanı Kararı'na itirazda bulunan Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU tarafından 24/12/2021 tarihli dilekçelerinde;

- Yeşilyurt köyünde mermer ocaklarının yol açtığı heyelan ve çevre felaketi nedeniyle çevresel önlemlerin alınması, doğru yerde açılmaları, kamulaştırma yapılmaması, zararların karşılanması ve mevzuata aykırı işletmelerin çalışmalarının sonlandırılması hususunda şikayetçilerin taraf olduğu bir davanın bulunmadığı,
 - Komisyona yapılan talep ve şikayetin konusunun Valiliğin “ÇED gerekli değildir” kararına karşı açılan davanın konusundan daha kapsamlı olduğundan Komisyonca incelenmesinde usuli bir eksiklik bulunmadığı,
- belirtilmektedir.

4. İLGİLİ MEVZUAT

4.1. 9/8/1983 Tarihli ve 2872 Sayılı Çevre Kanunu

Faaliyetlerin durdurulması:

Madde 15 –Bu Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmeliklere aykırı davrananlara söz konusu aykırı faaliyeti düzeltmek üzere Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından bir defaya mahsus olmak üzere esasları yönetmelikle belirlenen ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir.

Faaliyet; süre verilmemesi halinde derhal, süre verilmesi durumunda, bu süre sonunda aykırılık düzeltilmez ise Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulur. Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike yaratan faaliyetler ile çevre izni veya çevre izin ve lisansı olmayan faaliyetler süre verilmeksizin durdurulur.

Çevresel Etki Değerlendirmesi incelemesi yapılmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlıkça, proje tanıtım dosyası hazırlanmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülkî amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur.

Süre verilmesi ve faaliyetin durdurulması, bu Kanunda öngörülen cezaların uygulanmasına engel teşkil etmez.

İdari nitelikteki cezalar:

Madde 20 –İdari nitelikteki cezalar şunlardır:

(...)

e) Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci tamamlamadan inşaatı başlatan ya da faaliyete geçenlere proje bedelinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası verilir. Cezaya konu olan durumlarda yatırımcı faaliyet alanını eski hale getirmekle yükümlüdür.

Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde verdikleri taahhünameye aykırı davrananlara, her bir ihlal için 10.000 Türk Lirası (193.522 TL) idarî para cezası verilir.

(...)

4.2. 15/5/1959 Tarihli ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun

Madde 1 – Deprem (Yer sarsıntısı), yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ, tasman ve benzeri afetlerde; yapıları ve kamu tesisleri genel hayata etkili olacak derecede zarar gören veya görmesi muhtemel olan yerlerde alınacak tedbirlerle yapılacak yardımlar hakkında bu kanun hükümleri uygulanır.

Afete uğrıyan meskün yerlerin büyüklüğü o yerin tamamında veya bir kesiminde yıkılan, oturulmaz hale gelen bina sayısı, zarar gören yapı ve tesislerin genel hayata etki derecesi, mahallin ekonomik ve sosyal özellikleri, zararın kamu oyundaki tepkisi, normal hayat düzenindeki aksamalar ve benzeri hususlar gözönünde tutulmak suretiyle afetlerin genel hayata etkililiğine ilişkin temel kurallar, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarının mütalaaları da alınarak İmar ve İskan Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Yukarda yazılı afetlerin meydana gelmesinde veya muhtemel olması halinde zararın o yerin genel hayatına etkili olup olmadığına, yönetmelik esasları gereğince, İmar ve İskan Bakanlığı tarafından karar verilir.

Şu kadar ki, afetin meydana gelmesi halinde bu kanun gereğince alınması لازم gelen acil tedbirlerin ittihazına afetin meydana geldiği bölgenin valisi yetkilidir.

Madde 2 –Su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler, İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Devlet Su İşlerinin bağlı bulunduğu Bakanlıkça; yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgeler ise, İmar ve İskan Bakanlığınca tespit ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde de belli edildikçe harita veya krokilere işlenmek suretiyle, afete maruz bölge olarak Cumhurbaşkanınca kararlaştırılır ve bu suretle tespit olunan sınırlar, (...) ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunur.

(...)

Madde 3 – İkinci maddeye göre ilan edilen afet bölgelerinde yeniden yapılacak, değiştirilecek, büyütülecek veya esaslı tamir görececek resmi ve özel bütün yapıların tabi olacağı teknik şartlar, Bayındırlık Bakanlığının mütalaası da alınarak İmar ve İskan Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle tespit olunur.

Belediye hudutları ve varsa mücavir sahalar dahilinde ilgili belediyeler, bunun dışında kalan yerlerde vali ve kaymakamlar bu yönetmelik esaslarının uygulanmasını sağlamakla yükümlüdürler.

Yönetmelik esaslarına aykırı olan yapılar hakkında; yukarda belirtilen merciler tarafından sahiplerine tebligat yapılarak, en çok 3 aylık süre içinde hatanın ve tehlikeli durumun giderilmesi bildirilir.

Verilen süre içinde sahiplerince ıslah edilmeyen bina veya bina kısımları belediye hudutları ve mücavir saha dahilinde belediye encümenlerince diğer yerlerde ise il veya ilçe idare kurullarınca, yıkma parası yıkıntı malzemesinden karşılanmak, yetmemesi halinde kalan kısmı afetler fonundan tamamlanmak üzere yıktırılır.

İmar ve İskan Bakanlığı bu konuda gerekli kontrol ve denetime yetkilidir.

Yer kayması, kaya düşmesi, çığ gibi afetlere uğrayabilecek meskün yerlerde alınacak önleyici tedbirler İmar ve İskan Bakanlığınca, su baskınına uğrayabilecek yerlerde ise, Devlet Su İşlerinin bağlı bulunduğu bakanlıkça alınır. Bu işlere ilişkin ödenek, tedbirleri almakla görevli bakanlıkça karşılanır.

Madde 14 – İkinci madde gereğince tespit ve ilan olunan afet bölgelerine dahil şehir, kasaba ve köylerde bina ve mesken yapımı, fen kurullarınca tehlikeli görülen ve sınırları krokilerle tespit olunan yerler, İmar ve İskan Bakanlığınca yapı ve ikamet için yasaklanmış afet bölgeleri sayılır ve durum, belediyesi olan yerlerde belediyesince, köylerde ise ihtiyar meclislerince hemen ilan edilir.

Belediyesi olan yerlerde belediyeler, olmayan yerlerde ihtiyar meclisleri bu yasaklanmış afet bölgesi hükmünü uygulamakla görevlidir.

Hilafına hareket edildiği takdirde, mevcut ve yapılmakta olan binalar, yıkma parası yıkıntı malzemesinden karşılanmak, yetmemesi halinde kalan kısmı afetler fonundan tamamlanmak üzere vali ve kaymakamların emri ile yıktırılır.

Yasaklanmış afet bölgesi sınırları, alınacak tedbirlerle tehlikenin önlenmesi oranında daraltılır veya tamamen kaldırılır. Bu husus da aynı şekilde duyurulur.

4.3. 4/6/1985 Tarihli ve 3213 Sayılı Maden Kanunu

Geçici Madde 14 – Maden ve mermer arama, ön işletme ruhsatları, işletme projesi verilen maden grubunda, Maden, Mermer, II., III. ve IV. Grup işletme ruhsatları ise işletme izninin bulunduğu grupta ruhsatlandırılır. İşletme ruhsatları, 6 ay içinde hak sağladığı diğer grup madenler için işletme izni talebinde bulunabilir. Aksi halde işletme izninin bulunduğu maden grubu dışındaki madenlere hak sağlamaz. Farklı gruplarda işletme iznine sahip işletme ruhsatları için bu gruplara ruhsat düzenlenir.

IV. Grup arama ruhsat sahipleri VI. Grup kapsamındaki madenler için 6 ay içinde VI. Gruba intibak yaptırmak zorundadır. Aksi halde bu ruhsatlar VI. Grup madenler için hak sağlamaz. Bu süre içinde yapılan VI. Grup yeni müracaatlar intibaklar ile doğan haklar korunarak 6 aylık süre sonunda değerlendirilir. VI. Gruba intibak yaptıran ruhsatların IV. Grup hakları arama ruhsat süresi sonuna kadar devam eder. Arama ruhsat süresi sonunda işletme projesindeki maden grubunda ruhsatlandırılır.

4.4. 15/7/2018 Tarihli ve 30479 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan 4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi

Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürlüğü

Madde 36 – (1) Deprem ve Risk Azaltma Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

(...)

b) Muhtemel afet ve acil durum bölgelerini tespit etmek ve önleyici tedbirleri ilan etmek.

(...)

İl afet ve acil durum müdürlükleri

Madde 52

(...)

(2) İl afet ve acil durum müdürlüklerinin görevleri şunlardır:

a) İlin afet ve acil durum tehlike ve risklerini belirlemek, afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak

(...)

4.5. 6/11/2010 Tarihli ve 27751 Sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği (Mülga)

Projeye uygun faaliyette bulunulması

Madde 34

(...)

(4) İşletmelerde hazırlık ya da üretim çalışmaları sürdürülürken şev açısı, basamak yüksekliği, basamak genişliği, heyelan, göçük, tahkimat, alt yapı gibi nedenlerle can ve mal güvenliği açısından tehlikeli bir durum oluştuğunun tespiti halinde, gerekli önlemlerin alınması

ve çalışmaların yapılabilmesi için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir. Mücbir sebepler dışında bu süre uzatılmaz. Bu süre sonunda projeye uygun faaliyette bulunulmaması veya tehlikeli durumun ortadan kaldırılmaması halinde teminat irat kaydedilerek can ve mal güvenliği ile faaliyetlerin projeye uygun hale getirilmesi yönündeki hazırlık faaliyetleri dışındaki işletme faaliyetleri durdurulur.

(...)

4.6. 11/12/2022 Tarihli 32040 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Maden Yönetmeliği

Projeye uygun faaliyette bulunulması Madde 32

(...)

(7) İşletmelerde maden işletme faaliyetleri sürdürülürken ocakta genel ve basamak şev açısı, basamak yüksekliği, basamak genişliği, heyelan, alt yapı, çeşme, kaynak, kaptaj, kuyu ve benzeri yer altı suyu yapılarına bırakılması gereken mesafelere uyulmaması gibi nedenlerle ilgili olarak işletme projesine aykırı olumsuz bir durumun tespiti halinde, söz konusu ocakta gerekli önlemlerin gecikmeksizin alınması ve çalışmaların yapılabilmesi için ruhsat sahibine altı aya kadar süre verilir. Verilen sürenin sonunda işletme projesine aykırı olumsuz durumun ve/veya durumların devam ettiğinin tespit edilmesi halinde, Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince idari para cezası uygulanarak işletme projesine aykırı olumsuz durumun ve/veya durumların giderilmesine yönelik faaliyetler dışında söz konusu ocaktaki üretim faaliyetleri durdurulur. Verilecek altı aylık sürenin başlangıcı, sahanın coğrafik konumu, projedeki termin planı ve mevsimsel şartlar dikkate alınarak Genel Müdürlükçe belirlenir.

(...)

4.7. 29/07/2022 Tarihli ve 31907 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Yetki

Madde 5- (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek il müdürlüğüne devredebilir.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre karar (ÇED Olumlu/ÇED Gerekli Değildir) tesis edilmeden önce;

a) Projenin gerçekleştirilmesinin ilgili mevzuat bakımından uygun olmadığının tespiti halinde, ÇED süreci aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasından ilan edilir.

b) Proje sahibi veya yetkili temsilcisinin talep etmesi halinde ÇED süreci, aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasından ilan edilir.

Çevresel etki değerlendirme uygulanacak projeler

Madde 7- (1) Bu Yönetmeliğin;

- a) Ek-1'deki listede yer alan projelere,
- b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere,
- c) Kapsam dışı değerlendirilen veya kanunen muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırım ve/veya alan genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesinin Ek-1'deki listede yer aldığı projelere, ÇED raporu hazırlanması zorunludur.

Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı

Madde 17- (1) Bakanlık inceleme değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilen proje hakkında 5 iş günü içinde "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını verir. Verilen karar il müdürlüğüne, görüş alınan kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara bildirilir. Bu karar il müdürlüğü tarafından internet sitesinde süresiz ve askıda 30 takvim günü ilan edilerek halka duyurulur.

(2) "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Gerekli Değildir" kararı geçersiz sayılır.

(3) Yatırıma başlanılmamış olan projeler için verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararları, proje sahibinin talebi ve talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.

(4) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için ÇED başvuru dosyası hazırlanarak Bakanlığa başvuru yapılması gerekmektedir. Ancak, "ÇED Gereklidir" kararına esas şartların değişmesi halinde, 15 inci madde hükümlerine göre yeniden başvuru yapılabilir.

Bu Yönetmeliğe aykırı uygulamaların durdurulması

Madde 19- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki projelerde;

a) "ÇED Olumlu" kararı alınmadan başlanan faaliyetler Bakanlıkça veya Bakanlığın yazılı talimatı ile doğrudan il müdürlüğü tarafından, "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadan başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaz ise, yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür. 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.

b) "ÇED Olumlu" kararı ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED raporu veya proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/il müdürlüğünce bir defaya mahsus olmak üzere ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. Bu konuda 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.

5. KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI

5.1. Isparta Valiliği

Hasan KOÇASLAN tarafından gönderilen dilekçe üzerine, konuyla ilgili olarak 3/11/2021 tarihli ve Z-57747603-DN.19877/663.09/1 sayılı yazımızla Isparta Valiliği'nden bilgi talep edilmiştir.

5.1.1. Isparta Valiliği'nin 19/11/2021 tarihli ve E-54682322-622.01-2199618 sayılı cevabi yazısında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

Hasan KOÇASLAN tarafından Komisyonunuza verilmiş olan dilekçede;

-Yeşilyurt Köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şirketinin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların, Mandallar ve Gedik Mahallesini heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiği, son dönemlerde hafriyat atılmamasının heyelan hızını azalttığı,

-Heyelanın yukarısında bulunan mermer ocaklarının mahalleler yönünde hafriyat atmaması, daha müsait olan kuzey ve doğu yönünde hafriyat ve molozların atılması,

-Heyelan bölgesinde iyileştirme çalışması yapılarak ağaçlandırılması, yağmur suyu taşıyan derelerin açılması, ev ve arazilerimizin kamulaştırmaya müsaade edilmemesi, mermer ocaklarının doğru yerde açılması ve çalışması talep edilmektedir.

Bahse konu hususlarla ilgili cevaplarımız:

1- İlimiz, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü adresinde bulunan İR:64018 ruhsat no.lu saha için Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. adına mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü tarafından 29.11.2011 tarihli 1441 sayılı ÇED Gerekli Değildir Belgesinin verildiği, bu belge ile rüdvansçıların da faaliyet gösterdiği,

2- Ruhsat sahasında, Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. San. A.Ş.'nin, Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti.'nin rüdvansçısı olarak faaliyet gösterdiği,

3- İR:64018 ruhsat no.lu sahada 01.09.2016 tarihinde Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gerçekleştirilen denetimde, ÇED Gerekli Değildir Belgesine esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen ÇED ve ruhsat alanı dışına pasa döküldüğünün tespiti üzerine 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. maddesinin e bendinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulanmış olup, 03.10.2016 tarihli 5612 sayılı Valilik Olur'u ile, İR:64018 no.lu ruhsat sahasındaki üretim faaliyetlerinin durdurulduğu,

4- Faaliyet durdurma kararının iptali istemiyle, Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş. tarafından Isparta İdare Mahkemesinde açılan davada; Isparta İdare Mahkemesince, pasa dökümü yapılan alanın İR:64018 ruhsat no.lu saha dışında bir alan olduğu, ÇED Olumlu kararı alınmaksızın başlanılan faaliyet kapsamında olduğundan, izin alınmaksızın faaliyet gösterilen alandaki durdurma kararının ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesinin b bendine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca verilebileceği, dava konusu işlemden yetki unsuru yönünden

hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle Müdürlüğümüzce uygulanan faaliyet durdurma kararına ilişkin işlemin iptaline karar verildiği,

5- Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü), Isparta İdare Mahkemesi ve Konya Bölge İdare Mahkemesinin bahse konu kararlarının temyiz edilmesi için Danıştay 6. Daire Başkanlığına müracaat edilmiş olup; Danıştay 6. Dairesinin 2020/7819, 2020/7821, 2020/7817 sayılı kesinleşmiş kararları ile faaliyet durdurma işlemine ilişkin iptal kararının bozulmasına ve dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere, 17.09.2020 tarihinde Konya Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği,

6- Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. tarafından kullanılan pasa döküm sahasından kopan kaya parçaları ve molozların faaliyet alanının yakınında bulunan seralara düştüğü, can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturduğu yönünde köy sakinleri tarafından 27.03.2019 tarihinde CİMER'e yapılan 1900783780 sayılı şikayete istinaden; Valiliğimiz (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) teknik personellerince bahse konu adreste faaliyet gösteren mermer ocağı ve çevresinde yapılan incelemelerde ocak sahasındaki pasa döküm alanıyla ilgili olarak, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne ve İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğüne gönderilen 04.04.2019 tarihli E.5683 sayılı ve 18.11.2019 tarihli E. 17695 sayılı yazılarımızla, bu alana dökülecek paşanın/molozların yuvarlanarak yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde, gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınmasının istendiği,

Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) 11.04.2019 kayıt tarihli E.54795 sayılı cevabi yazısında bahse konu heyelan ve kaya düşmesi olayının bu haliyle yerleşim alanında bulunan konutları tehdit etmediği, 7269 sayılı Afet Kanunu ve Afetlerin Genel Hayata Etkinliğine İlişkin Temel Kurallar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yapılacak bir işlem bulunmadığı, konunun 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili yönetmelikleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğinin belirtildiği,

7- Pasa döküm sahasındaki zeminde yaşanan kaymalara bağlı olarak kopan kaya parçalarının seraların bulunduğu alana düştüğü ve can ve mal güvenliğini tehdit ettiğinden, Isparta İl Özel İdaresi tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesi uzmanlarına Bilimsel Teknik Rapor hazırlatıldığı, raporda zemindeki kaymaların önüne geçilmesi için alınacak önlemlerin açıklandığı,

8- Bilimsel Teknik Raporda belirtilen zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla, Isparta İl Özel İdaresi tarafından, İlimiz, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü, Gedik Mahallesi Mevkiinde, 11,23 hektarlık alanda yapılması planlanan, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları projesi için e-ÇED Sistemi üzerinden 31.12.2019 tarih ve E. 16831 sayılı yazı ile başvuru yapılmıştır. Bahse konu faaliyetle ilgili olarak İl Müdürlüğümüzce 03.01.2020 tarihli E. 185 sayılı ÇED Kapsam Dışı yazısı verilmiş olup, konuya ilişkin Heyelan Bölgesi Önleme Çalışma Projesi, Isparta İl Özel İdaresi tarafından yönetilmekte olduğu,

9- Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) 18.11.2021 tarihli 178931 sayılı yazısında;

-Heyelanın etkilediği bölgenin, 09.07.2021 tarihinde 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Afete Maruz Bölge ilan edildiği alanda;

-Heyelanın yerleşim yerlerine mevcut ve muhtemel etkilerinin araştırılması için mühendislik firmasına çalışma yaptırıldığı,

-Heyelanın yağışlı dönemlerdeki hızının ve hareketinin izlenmesi amaçlı inklinometre okumaları ve raporlanması dışındaki diğer çalışmaların tamamlandığı,

-Moloz, rusubat ve çamur akıntısı ile heyelanın mekanik etkisinin muhtemel sınırlarının belirlendiği,

-Mahallede ikamet eden 8 vatandaşın Cumhurbaşkanlığının "Afete Maruz Bölge" kararının Danıştay'da E:2021/8299 esas no.lu davaya konu edildiği ve sürecin devam ettiği bildirilmiştir.

10- Hasan KOÇASLAN, Hasan DEMİRBAŞ, Musa DEMİRBAŞ, Veli DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ, Mustafa DEMİRBAŞ tarafından 64018 ruhsat no.lu saha için verilmiş olan ÇED Gerekli Değildir Belgesinin iptali istemiyle Isparta İdare Mahkemesinde E:2021/1095 esas no.lu dava açılmış olup, konuya ilişkin Mahkeme süreci devam etmektedir.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu görüşmelerine esas olmak üzere konunun güncel durumu hakkında bilgi edinilmesi amacıyla 03/05/2024 tarihli ve E-57747603-663.09-1419139 sayılı yazı ile Isparta Valiliği'nden bilgi talep edilmiştir.

5.1.2. Isparta Valiliği'nin 20/05/2024 tarihli ve E-25164454-492-46487 sayılı cevabi yazısında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

Yeşilyurt Köy Muhtarı Hasan KOÇASLAN'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Dilekçe Komisyonuna vermiş olduğu dilekçeye istinaden Isparta İl Özel İdaresi ve Isparta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün cevabi yazıları aşağıdaki şekildedir.

Isparta İl Özel İdaresi'nin yazısı

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19.06.2023 tarih ve 2023285651 sayılı yazısında; "İstanbul 31. İcra Dairesi tarafından Genel Müdürlüğümüze gönderilen 07.06.2023 tarih ve 25076200/(2023/26167)/568140 sayılı yazısında; Müdürlüklerinde 2023/26167E. (2018/44195 Eski Esas) sayılı dosyası ile, dosya alacaklısı HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. tarafından, dosya borçlusu Özçınar Elektrik Malzemeleri Madencilik Sanayi Ticaret Ltd. Şti. aleyhine T.C. Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 2018/32 E. 2018/147 K. 09.02.2018 tarihli ilamı ile, Isparta ili, Sütçüler ilçesi, Yeşilyurt köyü, Sicil:64018 ruhsat sayılı maden sahasının tamamı üzerinde müdahalenin menı ve ruhsat alanının tamamının teslimine yönelik ilamlı icra takibine geçildiği ve takibin kesinleştiği, takip dayanağı ilam gereğince, Sicil:64018 sayılı maden sahasının tamamı üzerinde faaliyet gösteren

dosyalarının alacaklısı HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. haricinde, dosya borçlusu Özçınar Elektrik Malzemeleri Madencilik Sanayi Ticaret Ltd. Şti. ve varsa başkaca 3. gerçek ve tüzel kişilerin haksız müdahalelerinin meninin temini ile tüm madencilik faaliyetlerinin durdurulması ve ruhsat sahasının tamamının dosya alacaklısına teslimi için gerekli işlemlerin yapılması kararı gereği işlem yapılması istenilmiştir.

Bu karar doğrultusunda, Sicil:64018 sayılı ruhsat sahasında, HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. haricinde faaliyet gösteren ruhsat sahibi Özçınar Elektrik Malzemeleri Madencilik Sanayi Ticaret Ltd. Şti., rödovansçı Karmersan Mermer İnşaat Malzemeleri Nakliyat Ticaret ve Sanayi A.Ş. ve varsa başkaca 3. gerçek ve tüzel kişilerin tüm madencilik faaliyetlerinin durdurulması, söz konusu sahanın tamamının rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti.'ne teslim edilmesi gerekmektedir.." denilmektedir.

Yazınızda; "Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Dilekçe Komisyonunun 03/05/2024 tarihli ve E-57747603-663.09-1419139 sayılı yazısı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Yazıda belirtilen hususlar çerçevesinde, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu görüşlerine esas olmak üzere konunun güncel durumu hakkında bilgi edinilmesi amacıyla istenen bilgi/belgelerin 17 Mayıs 2024 Cuma günü mesai bitimine kadar Valiliğimize gönderilmesi" istenmektedir.

1- Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına karşı Yeşilyurt köyünde ikamet edenler tarafından açılan tazminat davaları, taraflar arasında olduğundan İdaremiz müdahil değildir. Ayrıca Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş.'nin Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün belirtilen yazısına istinaden 64018 maden ruhsat numaralı sahadaki faaliyetleri sonlandırılmış ve İdaremiz tarafından verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı iptal edilmiştir.

2- İlgili saha hakkında Isparta Süleyman Demirel Üniversitesince hazırlanan Bilimsel Rapor çerçevesinde bölgede zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan ve İdaremiz tarafından yürütüleceği belirtilen Heyelan Bölgesi Önleme Çalışması Projesinin kaydettiği gelişmeler; pasa dökümünün durdurulması ile kaymanın hızı yavaşlamış olup durma noktasına gelmiştir.

Bazalto Madencilik Tarım San. ve Tic. Ltd. Şti. 20.12.2023 tarih dilekçe ile; "Isparta İli Sütçüler İlçesi Yeşilyurt Köyü Mandallar Mahallesinde oluşan heyelanın önlenmesi amacıyla, üniversiteye hazırlatılan teknik rapor doğrultusunda çalışma yapmayı bedelsiz olarak kabul ve taahhüt ettiklerini İdaremize bildirmiş olup;

İlgili dilekçeye istinaden Bazalto Madencilik Tarım San. ve Tic. Ltd. Şti. nin İlimiz Sütçüler İlçesi Yeşilyurt Köyü Mandallar Mahallesinde heyelanın önlenmesi amacıyla, üniversiteye hazırlatılan teknik rapor doğrultusunda çalışma yapmayı bedelsiz olarak kabul ve taahhüt etmesi doğrultusunda ilgili kurum ve kuruluşlardan izin almak kaydıyla İdaremiz açısından bir sakınca bulunmadığı firmaya bildirilmiştir.

3- Mahallede ikamet eden bazı vatandaşların 20.04.2021 tarihli Jeolojik Etüt Raporu ile haritada sınırları gösterilen alanın Afete Maruz Bölge olarak ilanına ilişkin 09.07.2021 tarih ve 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığının "Afete Maruz Bölge" kararının iptali ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin Danıştay'da açılan davaya İdaremiz müdahil değildir.

4- Dilekçedeki talep konusunun tekrar incelenmesi neticesinde;

a) Madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan pasanın döküldüğü alanın baskısı sonucu oluşan heyelandan zarar gören ve zarar görmesi muhtemel olan vatandaşların 197 ada 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24 parseller, 198 ada 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, parseller 201 ada 1, 2, 3, 4, 5, parseller 202 ada 1 parsel 203 ada 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, parseller 215 ada 1 ve 2 parsellerdeki taşınmaz varlıkları Bazalto Maden Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından satın alınmış olup bölge halkı tahliye edilmiştir.

b) HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat San. Tic. Ltd. Şti.'nin 12.03.2024 tarihli dilekçesinde; İlimiz sınırları içerisinde ve Özçınar Elektrik Malz. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti. uhdesinde bulunan 64018 sayılı sahada Rödövensci olduğu, ruhsat alanı içerisinde ve bitişğinde Kurumumuz tarafından 12.05.2020 tarih 946834 numaralı izin oluru ile Isparta Orman Bölge Müdürlüğünden 49 yıllık izin alındığı, Ruhsat alanınızın içerisinde Isparta Orman Bölge Müdürlüğünden izin talebinde bulunduğu, fakat Kurumumuza verilen izinle belirttikleri haritada gösterilen alan çakıştığı, izin işlemlerinin devam edebilmesi için Kurumumuzun muvafakatına ihtiyaç olduğu beyan edilmiş olup,

12.03.2024 tarihli dilekçeye istinaden; İdaremiz adına İlimiz Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü mevkiinde 112.300,00 m2' lik ormanlık alanda Heyelan ve Kaya düşmesi Altyapı tesisi (İstinat Duvarı) olarak kullanılmak üzere Isparta Orman Bölge Müdürlüğü İzin ve İrtifak Şube Müdürlüğünün 12.05.2020 tarih ve 946834 sayılı oluru ile 49 yıl süre ile izin verilen alanda yapılacak çalışmalarda;

Isparta Orman Bölge Müdürlüğü İzin ve İrtifak Şube Müdürlüğünün 12.05.2020 tarih ve 946834 sayılı olurunda belirtilen hususlara uyulması, herhangi bir heyelan oluşmasına sebebiyet verilmemesi, maksadı dışında kullanılmaması, meri mevzuat kapsamında alınması gerekli izinlerin alınması ve bütün sorumluluğun firmanızda olması kaydı ile İdaremizce talep edilen alana ilgili Kurum tarafından izin verilmesinde sakınca olmadığı firmaya bildirilmiştir.

c) Sicil:64018 sayılı ruhsat sahanın tamamında yetkili olan ve rödövensci olarak faaliyet gösteren HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. talebine istinaden, bahse konu alanın İdaremizin ve Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün görüşü alınarak 26.03.2024 tarih ve 2024144070 sayılı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Doğal Taş Dairesi Başkanlığının yazısı ile altyapı tesisi pasa döküm alanı olarak kullanılmasında sakınca olmadığı İdaremize bildirilmiştir.

Isparta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünün yazısı

Valiliğimizin 06/05/2024 tarihli 45978 sayılı yazısı ve ekli Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Dilekçe Komisyonunun 03/05/2024 tarihli -1419139 sayılı yazısında İlimiz,

Sütçüler İlçesi Yeşilyurt Köyü'nde mermer ocağına ait hafriyatların döküldüğü alanlarla ilgili müracaatta bulunan Yeşilyurt Köyü eski Muhtarı Hasan KOÇASLAN ile 29 kişiye ait 19877 nolu dilekçede yer alan konunun güncel durumu hakkındaki bilgi ve belgelerin 17.05.2024 Cuma günü mesai bitimine kadar Valiliğimize gönderilmesi istenilmektedir.

1-Isparta Valiliği'nden Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına karşı Yeşilyurt Köyü'nde ikamet edenler tarafından açılan tazminat davalarının akıbeti ile ilgili olarak;

Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine Ali DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına açılan tazminat davasında; Mahkeme tarafından 01/11/2022 tarih ve E:2022/41 esas no.lu yazı ile Çevresel Eki Değerlendirme görüşü ve Çevre İzninin olup-olmadığına dair İl Müdürlüğümüzden bilgi-belge talep edilmiş olup, 03/11/2022 tarihli 4923771 sayılı yazımız ile Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine gönderildiği,

Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine Hasan DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına açılan tazminat davasında; Mahkeme tarafından 01/11/2022 tarih ve E:2022/42 esas no.lu dava dosyası ile Çevresel Eki Değerlendirme görüşü ve Çevre İzninin olup-olmadığına dair İl Müdürlüğümüzden bilgi-belge talep edilmiş olup, 03/11/2022 tarih ve 4923959 sayılı yazımızla Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine gönderildiği,

Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine Hasan DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına açılan tazminat davasında; Mahkeme tarafından 01/11/2022 tarih ve E:2022/43 esas no.lu yazı ile Çevresel Eki Değerlendirme görüşü ve Çevre İznini olup-olmadığına dair İl Müdürlüğümüzden bilgi ve belge talep edilmiş olup, 03/11/2022 tarih ve 4924189 sayılı yazımız ile Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine gönderildiği,

Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine Abdurrahman DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına açılan tazminat davasında; Mahkeme tarafından 01/11/2022 tarih ve E:2022/44 esas nolu yazı ile Çevresel Eki Değerlendirme görüşü ve Çevre İzninin olup-olmadığına dair İl Müdürlüğümüzden bilgi ve belge talep edilmiş olup, 02/11/2022 tarihli 4924189 sayılı yazımız ile Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine gönderildiği,

Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine Ramazan DEMİRBAŞ, Osman DEMİRBAŞ, Mehmet DEMİRBAŞ, Ahmet DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına açılan tazminat davasında; Mahkeme tarafından 01/11/2022 tarih ve E:2022/44 esas no.lu yazı ile İlimiz, Yeşilyurt Köyü Mevkiinde bulunan 64018 ruhsat no.lu saha için İl Müdürlüğümüzden bilgi ve belge talep edilmiş olup, 16/02/2023 tarihli 5773084 sayılı yazımızla Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesine gönderildiği

anlaşılmıştır.

Tazminat davaları ile ilgili mahkeme sürecinin devam edip etmediği konusunda İl Müdürlüğümüzde bilgi belge bulunmamaktadır.

Hasan KOÇASLAN, Hasan DEMİRBAŞ, Musa DEMİRBAŞ, Veli DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ, Mustafa DEMİRBAŞ tarafından, Özçınar Elekt. Malz. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti. uhdesinde bulunan 64018 ruhsat no.lu saha için verilen ÇED Gerekli Değildir kararının hukuka aykırı olduğu, ikamet ettikleri köyün üzerinde bulunan tepede mermer ocaklarının işletildiği ve tepe noktasından gelen yere pasaların döküldüğü ve dökülen pasaların fazlalığı nedeniyle toprak kaymasının yaşandığı, bu durumun arazi ve evlerini tehdit eder hale getirdiği, yapılan vahşi madencilik nedeniyle tarım ve hayvancılık yapılamadığı gerekçesiyle ÇED Gerekli Değildir kararının iptali istemiyle, Isparta 1.İdare Mahkemesinde Valiliğimize (Isparta Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) açılan davada, Mahkemece 23.11.2021 tarihinde, ÇED Gerekli Değildir Belgesinin 29.12.2011 tarihinde verildiği, 60 günlük dava açma süresi içerisinde davanın açılmadığı, bu nedenle 2577 sayılı yasanın 15.maddesinin 1/b bendi uyarınca davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği ve Danıştay 6. Daire Başkanlığının 13.04.2022 tarihli E:2021/10910, K:2022/4667 sayılı yazısı ile Isparta İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçenin hukuka ve usule uygun olduğu ve anılan kararın onanmasına karar verildiği bildirilmiştir.

2. İlgili saha hakkında Isparta Süleyman Demirel Üniversitesince hazırlanan Bilimsel Rapor çerçevesinde bölgede zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan ve Isparta İl Özel İdaresi tarafından yürütüleceği belirtilen Heyelan Bölgesi Önleme Çalışması Projesinin kaydettiği gelişme ile ilgili olarak;

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 19.06.2023 tarihli 2023285651 sayılı yazısıyla; "*Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin E:2018/32, K:2018/147 no.lu kararı gereği, Isparta İli, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü Mevkiinde bulunan İR:64018 no.lu ruhsat sahasında faaliyet gösteren ruhsat sahibi Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. ile rödovansçı Karmersan Mermer İnş. Malz. Tic. San. A.Ş.'nin tüm madencilik faaliyetlerinin durdurulması, sahanın tamamının rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Müh. Alt Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'ye teslim edilmesi gerektiği*" bildirilmiş olup, bahse konu yazıya istinaden Mahkeme Kararını yerine getirmek üzere Sütçüler İlçe Jandarma Komutanlığınca; ruhsat sahibi Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. ile rödovansçı Karmersan Mermer İnş. Malz. Tic. San. A.Ş.'nin sahadaki faaliyetlerine son verilmesi, Isparta İl Özel İdaresince verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının ilgili idareye iade edilmesi, sahada hiçbir suretle herhangi bir faaliyetin yapılmaması, madencilik faaliyetine dayalı tüm tesis ve altyapı tesislerinin sökülmesi/taşınmasına ilişkin 21.07.2023 tarihli Tebliğ Tebellüğ Tutanağı ile 64018 no.lu sahanın tamamının rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Müh. Alt Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti. temsilcisine teslim edildiğine dair 24.07.2023 tarihli Teslim Tebellüğ Tutanağının tanzim edildiği ve Sütçüler Kaymakamlığı İlçe Yazı İşleri Müdürlüğünün 25.07.2023 tarihli 3754 sayılı yazısı ile İl Müdürlüğümüze bildirilmiştir.

Saha hakkında Isparta Süleyman Demirel Üniversitesince hazırlanan Bilimsel Rapor çerçevesinde bölgede zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla oluşturulan ve Isparta İl Özel İdaresi tarafından yürütüleceği belirtilen Heyelan Bölgesi Önleme Çalışması Projesinin kaydettiği gelişme hakkında İl

Müdürlüğümüzden bilgi ve belge istenilmiş olup, sürece ilişkin çalışmaların İl Özel İdaresince yürütülmesi nedeniyle gerekli bilgi ve belgelerin ilgili idareden alınması gerekmektedir.

3. Mahallede ikamet eden bazı vatandaşların 20.04.2021 tarihli Jeolojik Etüt Raporu ile haritada sınırları gösterilen alanın Afete Maruz Bölge olarak ilanına ilişkin 09.07.2021 tarih ve 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığının "Afete Maruz Bölge" kararının iptali ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin Danıştay'da açılan dava ile ilgili olarak,

Isparta İli, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü, Mandallar (Gedik) Mahallesinde bulunan ve işleme dayanak 20/04/2021 tarihli jeolojik etüt raporu ile eki haritada sınırları gösterilen alanın, 7269 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca afete maruz bölge olarak ilanına ilişkin 09/07/2021 tarih ve 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılan davada; Danıştay Altıncı Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 28/06/2022 tarih ve E:2021/8299 sayılı karara, davacılar itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasının talep edildiği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesine göre ancak idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir hükmü gereği itiraz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden, yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için Kanun'un aradığı koşulların gerçekleşmediği anlaşılmaması üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca 14.09.2022 tarihinde itirazın reddine karar verilmiştir.

5.2. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanının konu hakkındaki 17/12/2021 tarihli ve 10419 sayılı Kararına Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU tarafından 24/12/2021 tarihinde itiraz edilmesi üzerine 17/01/2023 tarihli ve E-57747603-663.09-1154525 sayılı yazı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'ndan konu hakkındaki son duruma ilişkin bilgi talep edilmiştir.

5.2.1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 17/02/2023 tarihli ve E-78075289-220.04-5760637 sayılı cevabi yazısında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

Isparta İli, Sütçüler İlçesine bağlı Yeşilyurt Köyü sınırları içerisinde Özçınar Elektrik Malzemeleri Mad. San ve Tic. Ltd. Şti. tarafından işletilen mermer ocağından kaynaklı pasa malzemesinin yağışlarla stabilitesini kaybedip kaygan hale gelmesi nedeniyle can ve mal güvenliğini tehdit ettiği, pasa döküm sahasının konumunun değiştirilmesi talebiyle Köy Muhtarı Hasan KOÇKAR ve arkadaşlarının TBMM'ye dilekçe ile başvuruda bulunduğu ve konunun komisyonda görüşülmek üzere tekrar incelenmesi ve sonucu ile konu hakkında devam eden veya sonuçlanmış mahkeme süreçleri ve kararların bildirilmesi talep edilmiştir.

Bu kapsamda Isparta Valiliği'ne (Isparta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) 27.01.2023 tarihli yazı ile, şikayete konu hususların incelenmesi, inceleme neticesinde elde edilen bilgi ve belgelerin mer'i mevzuat kapsamında değerlendirilerek gerekli işlemlerin yapılması ve yapılan işlemlerin TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanlığı'na iletilmek

üzere mahkeme süreçleri ve varsa kararları ile birlikte Bakanlığımıza bilgi verilmesi istenilmiştir.

Konuyla ilgili olarak, Isparta Valiliği'nin (Isparta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) cevabi yazısında;

"1-İlimiz, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü adresinde bulunan İR:64018 ruhsat no.lu saha için Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. adına mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü tarafından 29.11.2011 tarihli 1441 sayılı ÇED Gerekli Değildir Belgesinin verildiği, bu belge ile rödovansçıların faaliyet gösterdiği,

2- Ruhsat sahasında, Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. San. A.Ş.'nin, Özçınar Elekt. Malz.Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti.'nin rödovansçısı olarak faaliyet gösterdiği,

3- İR:64018 ruhsat no.lu sahada 01.09.2016 tarihinde Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gerçekleştirilen denetimde, ÇED Gerekli Değildir Belgesine esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen ÇED ve ruhsat alanı dışına pasa döküldüğünün tespiti üzerine 2872 sayılı Çevre Kanununun 20. maddesinin (e) bendinin 2. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulandığı ve 03.10.2016 tarihli 5612 sayılı Valilik Olur'u ile, İR:64018 no.lu ruhsat sahasındaki üretim faaliyetlerinin durdurulduğu,

4- Faaliyet durdurma kararının iptali istemiyle, Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A. Ş. tarafından Isparta İdare Mahkemesinde açılan E:2016/1142 esas no.lu davada; Isparta İdare Mahkemesince, pasa dökümü yapılan alanın İR:64018 ruhsat no.lu saha dışında bir alan olduğu, ÇED Olumlu kararı alınmaksızın başlanılan faaliyet kapsamında olduğundan, izin alınmaksızın faaliyet gösterilen alandaki durdurma kararının ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesinin (b) bendine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca verilebileceği, dava konusu işlemden yetki unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle Müdürlüğümüzce uygulanan faaliyet durdurma kararına ilişkin işlemin iptaline karar verildiği,

5- Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü), Isparta İdare Mahkemesi ve Konya Bölge İdare Mahkemesinin bahse konu kararlarının temyiz edilmesi için Danıştay 6. Daire Başkanlığına müracaat edilmiş olup, 15.11.2022 tarihli E:2022/4091 K:2022/9647 sayılı kararı ile, Valiliğimizin 03.10.2016 tarihli 5612 sayılı faaliyet durdurma işleminin iptali kararının onanmasına karar verildiği, Isparta İdare Mahkemesinin 28.12.2022 tarihli E:2016/1241 esas no.lu yazısıyla kararın kesinleştiğinin bildirildiği,

6- Hasan KOÇASLAN, Hasan DEMİRBAŞ, Musa DEMİRBAŞ, Veli DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ, Mustafa DEMİRBAŞ tarafından, Özçınar Elek. Malz. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti. uhdesinde bulunan 64018 ruhsat no.lu saha için verilen ÇED Gerekli Değildir kararının hukuka aykırı olduğu, ikamet ettikleri köyün üzerinde bulunan tepede mermer ocaklarının işletildiği ve tepe noktasından gelen pasaların yere döküldüğü ve dökülen pasaların fazlalığı nedeniyle toprak kaymasının yaşandığı, bu durumun arazi ve evlerini tehdit eder hale getirdiği, yapılan vahşi madencilik nedeniyle tarım ve hayvancılık yapılamadığı gerekçesiyle ÇED Gerekli Değildir kararının iptali istemiyle, Isparta 1.İdare Mahkemesinde Valiliğimize (Isparta Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) açılan davada, Mahkemece 23.11.2021 tarihinde, ÇED Gerekli Değildir Belgesinin 29.12.2011 tarihinde verildiği, 60 günlük dava açma süresi içerisinde davanın açılmadığı, bu nedenle 2577 sayılı yasanın 15. maddesinin 1/b bendi uyarınca davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği ve Danıştay 6. Daire Başkanlığının 13.04.2022 tarihli E:2021/10910, K:2022/4667 sayılı yazısı ile Isparta İdare

Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçenin hukuka ve usule uygun olduğu ve anılan kararın onanmasına karar verildiğinin bildirildiği,

7- Hasan DEMİRBAŞ, Ali DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A. Ş. firmasına Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesinde E:2022/43, E:2022/42, E:2022/41 esas no.lu tazminat davalarının açıldığı ve Mahkeme sürecinin devam ettiği,

8- Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A. Ş. tarafından kullanılan pasa döküm sahasından kopan kaya parçaları ve molozların faaliyet alanının yakınında bulunan seralara düştüğü, can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturduğu yönünde köy sakinleri tarafından 27.03.2019 tarihinde CİMER'e yapılan 1900783780 sayılı şikayete istinaden; Valiliğimiz (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) teknik personellerince bahse konu adreste faaliyet gösteren mermer ocağı ve çevresinde yapılan incelemelerde ocak sahasındaki pasa döküm alanıyla ilgili olarak, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne ve İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğüne gönderilen 04.04.2019 tarihli E.5683 sayılı ve 18.11.2019 tarihli E.17695 sayılı yazılarımızla, bu alana dökülecek pasanın/molozların yuvarlanarak yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde, gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınmasının istendiği,

Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) 11.04.2019 kayıt tarihli E.54795 sayılı cevabi yazısında bahse konu heyelan ve kaya düşmesi olayının bu haliyle yerleşim alanında bulunan konutları tehdit etmediği, 7269 sayılı Afet Kanunu ve Afetlerin Genel Hayata Etkinliğine İlişkin Temel Kurallar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yapılacak bir işlem bulunmadığı, konunun 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili yönetmelikleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğinin belirtildiği,

9- Pasa döküm sahasındaki zeminde yaşanan kaymalara bağlı olarak kopan kaya parçalarının seraların bulunduğu alana düştüğü ve can ve mal güvenliğini tehdit ettiğinden, Isparta İl Özel İdaresi tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Fakültesi uzmanlarına Bilimsel Teknik Rapor hazırlatıldığı, raporda zemindeki kaymaların önüne geçilmesi için alınacak önlemlerin açıklandığı,

10- Bilimsel Teknik Raporda belirtilen zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla, Isparta İl Özel İdaresi tarafından, İlimiz, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü, Gedik Mahallesi Mevkiinde, 11,23 hektarlık alanda yapılması planlanan, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları projesi için e-ÇED Sistemi üzerinden 31.12.2019 tarih ve E.16831 sayılı yazı ile başvuru yapılmıştır. Bahse konu faaliyetle ilgili olarak İl Müdürlüğümüzce 03.01.2020 tarihli E.185 sayılı ÇED Kapsam Dışı yazısı verilmiş olup, konuya ilişkin Heyelan Bölgesi Önleme Çalışma Projesi, Isparta İl Özel İdaresi tarafından yönetilmekte olduğu,

11- Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) 18.11.2021 tarihli 178931 sayılı ve 03.02.2023 tarihli 483110 sayılı yazıları birlikte değerlendirildiğinde özetle;

-Heyelanın etkilediği bölgenin, 09.07.2021 tarihinde 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi ile Afete Maruz Bölge ilan edildiği alanda;

-Heyelanın yerleşim yerlerine mevcut ve muhtemel etkilerinin araştırılması için mühendislik firmasına çalışma yaptırıldığı,

-Heyelanın yağışlı dönemlerdeki hızının ve hareketinin izlenmesi amaçlı inklinometre okumaları ve raporlanması dışındaki diğer çalışmaların tamamlandığı,

-Moloz, rusubat ve çamur akıntısı ile heyelanın mekanik etkisinin muhtemel sınırlarının belirlendiği,

-Ramazan DEMİRBAŞ, Osman DEMİRBAŞ, Ahmet DEMİRBAŞ, Mehmet DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesinde E:2022/104, E:2022/105, E:2023/2, E:2023/3 esas no.lu tazminat davalarının açıldığı, Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden Jeolojik Etüt Raporunun istendiği ve Mahkeme sürecinin devam ettiği,

-Mahallede ikamet eden 8 vatandaşın 20.04.2021 tarihli Jeolojik Etüt Raporu ile haritada sınırları gösterilen alanın Afete Maruz Bölge olarak ilanına ilişkin 09.07.2021 tarih ve 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığının "Afete Maruz Bölge" kararının iptali ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin Danıştay'da E:2021/8299 esasına kayden açılan davada Mahkeme sürecinin devam ettiği,

12- Isparta Orman Bölge Müdürlüğünün 07.02.2023 tarihli 7212925 sayılı yazısı ile söz konusu sahada yapılan iş ve işlemlere ait bilgi belgelerin gönderildiği,

-Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. San. ve Tic. A.Ş. adına izinli ve iznin devam etmesini talep ettiği pasa alanı ile ilgili olarak SDÜ tarafından hazırlanan Arazi Gözlemleri ve Genel Değerlendirme Raporunda mermer pasalarının heyelan alanına oluşturduğu yükün daha fazla akmaması için söz konusu mermer firmasının molozlarını heyelan alanına atmaması gerektiği belirtilmiştir. Bu rapor doğrultusunda ilgili firmanın pasa alanında kademelendirme ve rehabilitasyon işlemlerini tamamlayıp, sahayı ilgili idareye teslim etmesi gerektiğinin tutanak altına alındığı, bu tutanağa istinaden Isparta İl Özel İdaresinin 05.01.2021 tarihli 55 sayılı yazısında heyelana konu pasa kademelendirme işleminin ilerleyen dönemde yol olarak kullanılacak standartta yapılması ve heyelan riski olan alanlara pasa dökülmemesi gerektiğinin bildirildiği, -Sütçüler Orman İşletme Müdürlüğünce 11.01.2021 tarihli 79129 sayılı yazısı ile pasanın kademelendirilip ve rehabilitasyon işlemlerinin tamamlanıp idareye geri teslim edilmesi yazılmışsa da, şuana kadar firmanın gerekli işlemleri yapmadığı belirtilmiştir.

13- Isparta İl Özel İdaresine, Mehmet DEMİRBAŞ tarafından konuyla ilgili dilekçe verilmiş olup, konu hakkında İl Özel İdaresi ile yapılan yazışmalar bulunmaktadır.

-64018 ruhsat no.lu sahada heyelan oluşumu riski için Müdürlüğümüzce Isparta İl Özel İdaresine 04.04.2019 tarihli E.5683 sayılı ve 18.11.2019 tarihli E.17695 sayılı yazılarımız gönderilmiş olup, ocak sahasında kullanılan pasa döküm alanına dökülecek pasa/molozların yuvarlanarak, yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınması istendiği,

-İl Özel İdaresi tarafından, Karmersan Mermer adlı firmaya pasa döküm sahasındaki kaymaların önüne geçilebilmesi için Isparta Süleyman Demirel Üniversitesine Bilimsel Rapor hazırlattırıldığı,

Raporda belirtilen zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla, Isparta İl Özel İdaresince, işletme tarafından kullanılan pasa döküm sahasıyla ilgili olarak "11,23 hektarlık alanda, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları projesi hazırlanmış olup, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları Projesi, Isparta İl Özel İdaresince yürütülmektedir." şeklinde bilgi verilmiştir.

5.3. İçişleri Bakanlığı

5.3.1. İçişleri Bakanlığının 27/02/2023 tarihli ve E-46620203-000-47712 sayılı cevabi yazısında aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır.

TBMM Dilekçe Komisyonuna müracaatta bulunan Hasan KOÇASLAN ve 30 kişi tarafından imzalanan dilekçeye, Komisyonun vereceği karara esas teşkil etmek üzere, aynı konu hakkında evvelce müracaat edilmiş ise yapılan işlemin sonucu, yargıya intikal edip etmediği veya yargı organlarınca verilmiş bir kararın olup olmadığının 30 gün içerisinde bildirilmesi ilgi istenilmiştir.

Hasan KOÇASLAN tarafından verilmiş olan dilekçede;

-Yeşilyurt Köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şti.'nin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların. Mandallar ve Gedik Mahallesini heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiği, son dönemlerde hafriyat atılmamasının heyelan hızını azalttığı,

-Heyelanın yukarısında bulunan mermer ocaklarının mahalleler yönünde hafriyat atmaması daha müsait olan kuzey ve doğu yönünde hafriyat ve molozların atılması,

-Heyelan bölgesinde iyileştirme çalışması yapılarak ağaçlandırılması, yağmur suyu taşıyan derelerin açılması, ev ve arazilerimizin kamulaştırmaya müsaade edilmemesi, mermer ocaklarının doğru yerde açılması ve çalışması talep edilmektedir.

Bahse konu hususlarla ilgili olarak Isparta İl Özel İdaresi, Isparta Orman Bölge Müdürlüğü ve Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün yazılarıyla gönderilen bilgi ve belgelerle ile İl Müdürlüğümüz tarafından yapılan iş ve işlemlere ilişkin incelemeler neticesinde;

1- İlimiz, Sütçüler İlçesi, Yeşilyurt Köyü adresinde bulunan İR:64018 ruhsat no.lu saha için Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. adına mülga Çevre ve Orman İl Müdürlüğü tarafından 29.11.2011 tarihli 1441 sayılı ÇED Gerekli Değildir Belgesinin verildiği, bu belge ile rödovansçıların da faaliyet gösterdiği,

2- Ruhsat sahasında, Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. San. A.Ş.'nin, Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti.'nin rödovansçısı olarak faaliyet gösterdiği,

3- İR:64018 ruhsat no.lu sahada 01.09.2016 tarihinde Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) gerçekleştirilen denetimde, ÇED Gerekli Değildir Belgesine esas Proje Tamam Dosyasında taahhüt edilen ÇED ve ruhsat alanı dışına pasa döküldüğünün tespiti üzerine 2872 sayılı Çevre tarihli 5612 sayılı Valilik Oluru ile, İR:64018 no.lu ruhsat sahasındaki üretim faaliyetlerinin durdurulduğu,

4- Faaliyet durdurma kararının iptali istemiyle, Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş. tarafından Isparta İdare Mahkemesinde açılan E:2016/1142 esas no.lu davada; Isparta İdare Mahkemesince, pasa dökümü yapılan alanın İR:64018 ruhsat no.lu saha dışında bir alan olduğu, ÇED Olumlu karar alınmaksızın başlanılan faaliyet kapsamında olduğundan, izin alınmaksızın faaliyet gösterilen alandaki durdurma kararının ÇED Yönetmeliğinin 19. maddesinin b bendine göre Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca verilebileceği, dava konusu işlemden yetki unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle Müdürlüğümüzce uygulanan faaliyet durdurma kararma ilişkin işlemin iptaline karar verildiği,

5- Valiliğimizce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü), Isparta İdare Mahkemesi ve Konya Bölge İdare Mahkemesinin bahse konu kararlarının temyiz edilmesi için Danıştay 6. Daire Başkanlığına müracaat edilmiş olup, 15.11.2022 tarihli E:2022/4091 K:2022/9647 sayılı karar ile. Valiliğimizin 03.10.2016 tarihli 5612 sayılı faaliyet durdurma işleminin iptali kararının onanmasına karar verildiği, Isparta İdare Mahkemesinin 28.12.2022 tarihli E:2016/1241 esas no.lu yazısıyla kararın kesinleştiğinin bildirildiği,

6- Hasan KOÇASLAN, Hasan DEMİRBAŞ, Musa DEMİRBAŞ, Veli DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ, Mustafa DEMİRBAŞ tarafından, Özçınar Elek. Malz. Mad. San. ve Tic. Ltd. Şti. uhdesinde bulunan 64018 ruhsat no.lu saha için verilen ÇED Gerekli Değildir kararının hukuka aykırı olduğu, ikamet ettikleri köyün üzerinde bulunan tepede mermer ocaklarının işletildiği ve tepe noktasından gelen yere pasaların döküldüğü ve dökülen pasaların fazlalığı nedeniyle toprak kaymasının yaşandığı, bu durumun arazi ve evlerini tehdit eder hale getirdiği, yapılan vahşi madencilik bedeniyle tarım ve hayvancılık yapılamadığı gerekçesiyle ÇED Gerekli Değildir kararının iptali istemiyle, Isparta 1. İdare Mahkemesinde Valiliğimize (Isparta Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) açılan davada, Mahkemece 23.11.2021 tarihinde, ÇED Gerekli Değildir Belgesinin 29.12.2011 tarihinde verildiği, 60 günlük dava açma süresi içerisinde davanın açılmadığı, bu nedenle 2577 sayılı yasanın 15. maddesinin l/b bendi uyarınca davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verildiği ve Danıştay 6. Daire Başkanlığının 13.04.2022 tarihli E:2021/10910, K:2022/4667 sayılı yazısı ile Isparta İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçenin hukuka ve usule uygun olduğu ve anılan kararın onanmasına karar verildiğinin bildirildiği,

7- Hasan DEMİRBAŞ, Ali DEMİRBAŞ, Hasan DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesinde E:2022/43, E:2022/42, E:2022/41 esas no.lu tazminat davalarının açıldığı ve Mahkeme sürecinin devam ettiği,

8- Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. tarafından kullanılan pasa döküm sahasından kopan kaya parçalan ve molozların faaliyet alanının yalanında bulunan seralara düştüğü, can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturduğu yönünde köy sakinleri tarafından 27.03.2019 tarihinde CİMER'e yapılan 1900783780 sayılı şikayete istinaden; Valiliğimiz (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) teknik personellerince bahse konu adreste faaliyet gösteren mermer ocağı ve çevresinde yapılan incelemelerde ocak sahasındaki pasa döküm alanıyla ilgili olarak, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne ve İl Özel İdaresi Ruhsat ve Denetim Müdürlüğüne gönderilen 04.04.2019 tarihli E.5683 sayılı ve 18.11.2019 tarihli E.17695 sayılı yazılarımızla, bu alana dökülecek pasanın/molozların yuvarlanarak yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde, gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınmasının istendiği,

Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) 11.04.2019 kayıt tarihli E.54795 sayılı cevabi yazısında bahse konu heyelan ve kaya düşmesi olayının bu haliyle yerleşim alanında bulunan konutları tehdit etmediği, 7269 sayılı Afet Kanunu ve Afetlerin Genel Hayata Etkinliğine İlişkin Temel Kurallar Hakkındaki Yönetmeliğe göre yapılacak bir işlem bulunmadığı, konunun 3213 sayılı Maden Kanunu ve ilgili yönetmelikleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğinin belirtildiği,

9- Pasa döküm sahasındaki zeminde yaşanan kaymalara bağlı olarak kopan kaya parçalarının seraların bulunduğu alana düştüğü ve can ve mal güvenliğini tehdit ettiğinden, Isparta İl Özel İdaresi tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Süleyman Demiri Üniversitesi Mühendislik Fakültesi uzmanlarına Bilimsel Teknik Rapor hazırlatıldığı, raporda zemindeki kaymaların önüne geçilmesi için alınacak önlemlerin açıklandığı,

10- Bilimsel Teknik Raporda belirtilen zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla, Isparta İl Özel İdaresi tarafından, İlimiz, Sütçüler İlçesi Yeşilyurt Köyü, Gedik Mahallesi Mevkiinde, 11,23 hektarlık alanda yapılması planlanan. Heyelan Bölgesi önleme Çalışmaları projesi için e-ÇED Sistemi üzerinden 31.12.2019 tarih ve E. 16831 sayılı yazı ile başvuru yapılmıştır. Bahse konu faaliyetle ilgili olarak İl Müdürlüğümüzce 03.01.2020 tarihli E.185 sayılı ÇED Kapsam Dışı yazısı verilmiş olup, konuya ilişkin Heyelan Bölgesi Önleme Çalışma Projesi, Isparta İl Özel İdaresi tarafından yönetilmekte olduğu,

11- Isparta Valiliğinin (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 18.11.2021 tarihli 178931 sayılı ve 03.02.2023 tarihli 483110 sayılı yazıları birlikte değerlendirildiğinde özetle;

-Heyelanın etkilediği bölgenin, 09.07.2021 tarihinde 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığı Karamamesi ile Afete Maruz Bölge ilan edildiği alanda;

-Heyelanın yerleşim yerlerine mevcut ve muhtemel etkilerinin araştırılması için mühendislik firmasına çalışma yaptırıldığı,

-Heyelanın yağışlı dönemlerdeki hızının ve hareketinin izlenmesi amaçlı inklinometre okumaları ve raporlanması dışındaki diğer çalışmaların tamamlandığı,

-Moloz, rusubat ve çamur akıntısı ile heyelanın mekanik etkisinin muhtemel sınırlarının belirlendiği,

Ramazan DEMİRBAŞ, Osman DEMİRBAŞ, Mehmet DEMİRBAŞ, Ahmet DEMİRBAŞ tarafından Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş. firmasına Sütçüler Asliye Hukuk Mahkemesinde E:2022/104, E:2022/105. E:2023/2, E:2023/3 esas no.lu tazminat davalarının açıldığı. Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden Jeolojik Etüt Raporunun istendiği ve Mahkeme sürecinin devam ettiği,

-Mahallede ikamet eden 8 vatandaşın 20.04.2021 tarihli Jeolojik Etüt Raporu ile haritada sınırları gösterilen alanın Afete Maruz Bölge olarak ilanına ilişkin 09.07.2021 tarih ve 4239 sayılı Cumhurbaşkanlığının "Afete Maruz Bölge" kararının iptali ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin Danıştay'da E:2021/8299 esasına kayden açılan davada Mahkeme sürecinin devam ettiği,

12- Isparta Orman Bölge Müdürlüğünün 07.02.2023 tarihli 7212925 sayılı yazısı ile söz konusu sahada yapılan iş ve işlemlere ait bilgi belgelerin gönderildiği,

- Karmersan Mermer İnş. Malz. Nak. San. ve Tic. A.Ş. adına izinli ve iznin devam etmesini talep ettiği pasa alan ile ilgili olarak SDÜ tarafından hazırlanan Arazi Gözlemleri ve Genel Değerlendirme Raporunda mermer paşalarının heyelan alanına oluşturduğu yükün daha fazla akmaması için söz konusu mermer firmasının molozların heyelan alanına atmaması gerektiği belirtilmiştir. Bu rapor doğrultusunda ilgili firmanın pasa alanında kademelendirme ve rehabilitasyon işlemlerini tamamlayıp, sahayı ilgili idareye teslim etmesi gerektiğinin tutanak altına alındığı, bu tutanağa istinaden Isparta İl Özel İdaresinin 05.01.2021 tarihli 55

sayılı yazısında heyelana konu pasa kademelendirme işleminin ilerleyen dönemde yol olarak kullanılacak standartta yapılması ve heyelan riski olan alanlara pasa dökülmemesi gerektiğinin bildirildiği,

- Sütçüler Orman İşletme Müdürlüğünce 11.01.2021 tarihli 79129 sayılı yazısı ile paşanın kademelendirilip ve rehabilitasyon işlemlerinin tamamlanıp idareye geri teslim edilmesi yazılmışsa da, şu ana kadar firmanın gerekli işlemleri yapmadığı belirtilmiştir.

- 64018 ruhsat no.lu sahada heyelan oluşumu riski için Müdürlüğümüzce Isparta İl Özel İdaresine, 04.04.2019 tarihli E.5683 sayılı ve 18.11.2019 tarihli E.17695 sayılı yazılarımız gönderilmiş olup, ocak sahasında kullanılan pasa döküm alanına dökülecek pasa/molozların yuvarlanarak, yerleşim alanları için can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmeyecek şekilde gerekli tüm güvenlik tedbirlerinin alınması istendiği,

-İl Özel İdaresi tarafından, Karmersan Mermer adlı firmaya pasa döküm sahasındaki kaymaların önüne geçilebilmesi için Isparta Süleyman Demirel Üniversitesine Bilimsel Rapor hazırlattırıldığı,

Raporda belirtilen zemin kaymalarının önüne geçilmesi ve alınacak önlemlerin yerine getirilmesi amacıyla, Isparta İl Özel İdaresince, işletme tarafından kullanılan pasa döküm sahasıyla ilgili olarak 11,23 hektarlık alanda, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları projesi hazırlanmış olup, Heyelan Bölgesi Önleme Çalışmaları Projesi, Isparta İl Özel İdaresince yürütülmektedir.

6. DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURULU TOPLANTISI

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 02/07/2024 tarihinde yaptığı 3 üncü toplantısında; dilekçi Hasan KOÇASLAN'ın

- Yeşilyurt köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren Karmersan Mermer Şirketi'nin dökmüş olduğu hafriyat ve molozların Mandallar ve Gedik Mahallesi'ni heyelan tehlikesiyle karşı karşıya getirdiği,
- heyelanın yukarısında bulunan mermer ocaklarının mahalleler yönünde hafriyat atmamasını, daha müsait olan kuzey ve doğu yönünde hafriyat ve molozlarını atması,
- heyelan olan bölgelerde iyileştirme çalışması yapılarak bu bölgenin yeniden ağaçlandırılması,
- yağmur suyu taşıyan derelerin açılması,
- ev ve arazilerinin herhangi bir kamulaştırmaya konu edilmemesi ve satılmamasını,
- mahalleler ve arazilerin hiçbir şekilde yok edilmemesi ve mermer ocaklarının doğru yerlerde açılması

şikayet ve talepleri ele alınmış olup Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı temsilcileri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri, Isparta Valiliği temsilcileri ve İçişleri Bakanlığı temsilcileri tarafından Komisyon Üyeleri bilgilendirilmiştir. İtiraz eden milletvekillerinden İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU toplantıya katılmıştır.

Yapılan toplantı sonucunda; Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU tarafından Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanının 17/12/2021 tarihli ve 10419 sayılı kararına itiraz edilmesi üzerine görüşülmekte olan Hasan

KOÇASLAN'a ait 19877 numaralı dilekçe hakkında; bölgedeki heyelan riskinin büyük ölçüde azaltıldığı anlaşılmış olduğundan bundan sonraki süreçte Dilekçe Komisyonunun halkın mağduriyetinin giderilmesine yönelik uygulama ve çalışmaların takipçisi olmasına, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile TBMM İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

7. USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Dilekçe hakkında aşağıdaki işlemlerin yapıldığı tespit edilmiştir:

- Dilekçe Komisyonuna müracaatta bulunan Hasan KOÇASLAN'a ait dilekçe, 4 Ağustos 2021 tarihinde 19877 dilekçe numarasıyla İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120'nci maddeleri kapsamında işleme alınmıştır.

- 3/11/2021 tarihli ve Z-57747603-DN.19877/663.09/1 sayılı yazıyla bilgi istenmesi üzerine gelen Isparta Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün 19/11/2021 tarihli ve E-54682322-622.01-2199618 sayılı yazısıyla verilen bilgiler çerçevesinde; 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile TBMM İçtüzüğü'nün 116'ncı maddesi uyarınca, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olması nedeniyle, Başkanlık Divanının 17/12/2021 tarihli ve 10419 sayılı Kararı ile dilekçenin görüşülemeyeceğine karar verilmiştir.

- Söz konusu Başkanlık Divanı Kararına, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu KÖKSAL ve İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU'nun 24/12/2021 tarihli dilekçeleri ile TBMM İçtüzüğü'nün 116 ncı maddesi kapsamında itiraz edilmiştir.

- Hakkındaki Başkanlık Divanı Kararına süresi içerisinde itiraz edilmesi nedeniyle Dilekçe Komisyonu Genel Kuruluna sevk edilen dilekçe hakkında; 17/01/2023 tarihli ve E-57747603-663.09-1154525 sayılı yazıyla bilgi istenmesi üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının (Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü) 17/02/2023 tarihli ve E-78075289-220.04-5760637 sayılı yazısı ile, İçişleri Bakanlığının (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) 27/02/2023 tarihli ve E-46620203-000-47712 sayılı yazısı ile Komisyona bilgi verilmiştir.

- Aradan geçen süre nedeniyle Genel Kurul Kararı'na esas teşkil etmek üzere 03/05/2024 tarihli ve E-57747603-663.09-1419139 sayılı yazı ile bilgi talep edilmesi üzerine Isparta Valiliği, 20/05/2024 tarihli ve E-25164454-492-46487 sayılı cevabi yazı ile Komisyonu konunun güncel durumu hakkında bilgilendirmiştir.

- Dilekçe, Dilekçe Komisyonu Genel Kurulunun 02/07/2024 tarihli 3'üncü toplantısında görüşülmüştür.

Dilekçe üzerinde yapılan usulî incelemede herhangi bir aykırılığa rastlanmamış olup, içeriği yönünden değerlendirildiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

- Karmersan Mermer İnş. Malz Nak. Tic. ve San. A.Ş.'nin 64018 maden ruhsat numaralı sahadaki faaliyetlerinin sonlandırıldığı ve verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı iptal edildiği,

- Bazalto Madencilik Tarım San. ve Tic. Ltd. Şti.nin 20.12.2023 tarihli dilekçe ile; Isparta İli Sütçüler İlçesi Yeşilyurt köyü Mandallar Mahallesinde oluşan heyelanın önlenmesi

amacıyla, üniversiteye hazırlatılan teknik rapor doğrultusunda çalışma yapmayı bedelsiz olarak kabul ve taahhüt ettiğini belirttiği,

– Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 19/06/2023 tarihli 2023285651 sayılı yazısıyla; "Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin E:2018/32, K:2018/147 nolu kararı gereği, Isparta ili, Sütçüler ilçesi, Yeşilyurt köyü mevkiinde bulunan İR:64018 nolu ruhsat sahasında faaliyet gösteren ruhsat sahibi Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. ile rödovansçı Karmersan Mermer İnş. Malz. Tic. San. A.Ş.'nin tüm madencilik faaliyetlerinin durdurulması, sahanın tamamının rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Müh. Alt Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti.'ye teslim edilmesi gerektiği" bildirilmiş olup, bahse konu yazıya istinaden Mahkeme Kararını yerine getirmek üzere Sütçüler İlçe Jandarma Komutanlığınca; ruhsat sahibi Özçınar Elekt. Malz. Mad. Tur. Tic. Ltd. Şti. ile rödovansçı Karmersan Mermer İnş. Malz. Tic. San. A.Ş.'nin sahadaki faaliyetlerine son verilmesi, Isparta İl Özel İdaresince verilen İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarının ilgili idareye iade edilmesi, sahada hiçbir suretle herhangi bir faaliyetin yapılmaması, madencilik faaliyetine dayalı tüm tesis ve altyapı tesislerinin sökülmesi/taşınmasına ilişkin 21.07.2023 tarihli Tebliğ Tebellüğ Tutanağı ile 64018 nolu sahanın tamamının rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Müh. Alt Yapı İnş. San. Tic. Ltd. Şti. temsilcisine teslim edildiğine dair 24.07.2023 tarihli Teslim Tebellüğ Tutanağının tanzim edildiği,

– Madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan pasanın döküldüğü alanın baskısı sonucu oluşan heyelandan zarar gören ve zarar görmesi muhtemel olan vatandaşların 197 ada 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24 parseller, 198 ada 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, parseller 201 ada 1, 2, 3, 4, 5, parseller 202 ada 1 parsel 203 ada 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, parseller 215 ada 1 ve 2 parsellerdeki taşınmaz varlıkları Bazalto Maden Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından satın alınmış olup bölge halkının tahliye edildiği anlaşılmıştır.

– İl Özel İdaresi adına Isparta Sütçüler ilçesi Yeşilyurt köyü mevkiinde 112.300,00 m2' lik ormanlık alanda Heyelan ve Kaya düşmesi Altyapı tesisi (İstinat Duvarı) olarak kullanılmak üzere Isparta Orman Bölge Müdürlüğü İzin ve İrtifak Şube Müdürlüğünün 12.05.2020 tarih ve 946834 sayılı oluru ile 49 yıl süre ile izin verilen alanda yapılacak çalışmalarda;

– Isparta Orman Bölge Müdürlüğü İzin ve İrtifak Şube Müdürlüğünün 12/05/2020 tarih ve 946834 sayılı olurunda belirtilen hususlara uyulması, herhangi bir heyelan oluşmasına sebebiyet verilmemesi, maksadı dışında kullanılmaması, meri mevzuat kapsamında alınması gerekli izinlerin alınması ve bütün sorumluluğun ilgili firmada olması kaydı ile İl Özel İdaresi tarafından talep edilen alana ilgili Kurum tarafından izin verilmesinde sakınca olmadığı firmaya bildirilmiştir.

– Sicil:64018 sayılı ruhsat sahanın tamamında yetkili olan ve rödovansçı olarak faaliyet gösteren HBB Mühendislik Alt Yapı İnşaat Sanayi Ticaret Ltd. Şti. talebine istinaden, bahse konu alanın İl Özel İdaresinin ve Isparta İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün görüşü alınarak 26.03.2024 tarih ve 2024144070 sayılı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü Doğal Taş Dairesi Başkanlığının yazısı ile altyapı tesisi pasa döküm alanı olarak kullanılmasında sakınca olmadığı belirtilmiştir.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Dilekçe Komisyonu tarafından yapılan yazışmalar üzerine Isparta Valiliği'nin 20/05/2024 tarihli ve E-25164454-492-46487 sayılı yazısında; vatandaşların şikayetine sebebiyet veren maden şirketinin sahadaki faaliyetlerinin sonlandırıldığı, verilen iş yeri açma ve çalışma ruhsatının iptal edildiği, başka bir maden şirketinin oluşan heyelanın önlenmesi amacıyla, üniversiteye hazırlatılan teknik rapor doğrultusunda çalışma yapmayı bedelsiz olarak kabul ve taahhüt ettiği ve bu şirkete çalışma izninin verildiği, yine aynı şirket tarafından madencilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan pasanın döküldüğü alanın baskısı sonucu oluşan heyelandan zarar görmesi muhtemel vatandaşların taşınmaz varlıklarının satın alındığı ve bölge halkının tahliye edildiği yönünde bilgi verilmiştir.

Yukarıda belirtilen durumlar göz önüne alındığında bölgedeki heyelan riskinin büyük ölçüde azaltıldığı anlaşılmış olup bundan sonraki süreçte Dilekçe Komisyonunun halkın mağduriyetinin giderilmesine yönelik uygulama ve çalışmaların takipçisi olmasına 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile TBMM İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sunay Karamık</i>	<i>Ahmet Salih Dal</i>	<i>Süleyman Şahan</i>
Adana	Kilis	Yozgat
Kâtip	Üye	Üye
<i>Behiye Eker</i>	<i>Mehmet Taytak</i>	<i>Nurhayat Altaca Kayışoğlu</i>
İstanbul	Afyonkarahisar	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Arslan</i>	<i>İdris Nebi Hatipoğlu</i>	<i>Necmettin Çalışkan</i>
Eskişehir	Eskişehir	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Yıldız Konal Süslü</i>	<i>Ali Bozan</i>	<i>Metin Ergun</i>
İstanbul	Mersin	Muğla
	(Çekimserim)	
	Üye	
	<i>Cevahir Asuman Yazmacı</i>	
	Şanlıurfa	

